

Nrő. 12.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből, Pentéken Augustus 8-ik napján
1806-ik éfztendőben.

B é t s.

Felséges Aszszonyunk kegyelmesen méltóztatott,
Gallensteini Gall Bárói Familia béli születésű Gróf
Attemsne aszszony ő Nagyságát, Stiria tartománya'
Kapitányának Gróf *Atems Ferencz* úrnak hitvesét,
Udvari vagy Palota béli Aszszonysággá (*Dame du
Palais*) nevezni;

Ez előtt valami tizenegy éfztendővel terjesz-
tett vala a' képfaragás' mesterségének Profeszszora
Udvari Képfaragó *Zauner Ferencz* úr Felséges Urunk
eleibe egy plánumot az eránt, hogy mi némű al-
kotmány által állittathatna ő Cs. és Cs. Kir. Fel-
sége a' maga igen kedves bátyjának a' különben
is halhatatlan emlékezeti II-ik Josef Császárnak az

itt lévő *Josef* nevet viselő piatzon egy ilyen nagy Császárhoz méltó örök emlékezet oszlopot. Ez az igen felséges alkotmány, a' melynek munkába lett vétettetéséről néhány esztendőknél előtte a' Magy. Kurir is tudósította vólt a' maga Olvasóit, már nem csak megkészült és felállított a' nevezett piatzon, hanem nem soká egészen fel is fog fedeztetni az annak szemlélését régen ohajtó közönség előtt. Egy tárgya fog e' lenni a' késő időkben is a' Bétsbejövő és a' ritkaságok' vizsgálásában gyönyörködő idegen utazóknak.

Ennek elegendő leírását közölte vólt a' M. Kurir akkor, midőn munkába vétetett, melyre nézve mostanában csak röviden kivánnya az akkor ir-
takat megújítani. — Három nevezetes részei vannak ezen emlékeztető alkotmánynak.

Alsó része egy igen szépen kipalléroztatott Granit kövekből épített 18 lábnyom magosságú, 46 hosszóságú és 37 szélességű négy szegeletű állás, a' melynek 4 szegeletein 4 oszlopok emelkednek: fel 16 medalliákkal vagy táblákkal, a' mellyek a' Császár' emlékezetesebb tselekideteit tüntetik a' nézők szemibe. Az állásnak két oldalait két, kiálló munkával készült (basrelief), 10 lábnyom hosszúságú és 6 lábnyom magosságú táblák ékesítik, s a' Josef utazásait, a' szántásvetéshez bizonyított nagy száretetét, &c, mutatják. Hanem még, sem ezen táblák sem a' négy oszlopok nem készültek el egészen.

Középső része egy Ló, a' melly ezen állásnak közepére van helyheztetve.

Harmadik része Jósef Császárnak ezen a' lovan ülő egész testfigurája Romai rövid ruhában, feje borostyán koszorúval körülvétetve.

Az emberi figura, a' ló, és a' Granit-állásnak oldalait ékesítő két táblák értzből öntettek, a' melyeknek öntésekben mütatta ki nevezetesen *Zauner* úr azt, hogy mennyire viheti ma egy nagy elméjű és tehetségű fő, álhatatos szorgalmatosság által a' ritka mesterségeknék ezen nemét. Ezen részeknek készítésében különkülön mindenikre másfél esztendő kivántatott; mert meg lehet jegyezni, hogy a' ló és ember figura, különkülön darabok. Az utolsó 1800-ban September' 18-kén, az' első 1803-kan Februarius 26-kán került ki az öntő műhelyből. A' lónak magossága, a' körmitől fogva a' füléig, 13 és fél lábnyom, hosszúsága 15 lábnyom 10 tzol. — A' Császár testi figurája a' lovan ülve 11 lábnyom. — Az állás' oldalából kiálló két tábla 120 mázsát, az ember-figura 256 mázsát, a' ló 374 mázsát nyomnak. Az értznek 42 óráig kellett olvadni, hogy elég folyóvá legyen.

Ez azonközben tsak igen vékony magyarázatja ennek az igen nevezetes alkotmánynak. *Zauner* úr maga fog erről nem soká az ő Felsége kegyelmes engedelmével egy környülállásos és tökéletes leírást világ eleibe botsátani, a' mely mellett ahoz kivántató rézre metzett rajzolat is fog találatni.

Austriában az Augustus hónap még eddig esős és híves vólt. A' Duna igen áradni kezdett.

A' *Dalmatziai* és *Ragúzai* környülállásokról semmi bizonyost nem tudunk. Minden onnan érkezett tudósításokban nagy tétovázást lehet szemlélni. Kétség kívül nem soká ezen lármás vidékekhez is befolyása leszen az Orosz Biztos *Oubril* úr Párisi békességes alkudozásainak, a' mellyeket meg erős.

sítettés végett Pétersburgba vitt. — Ittkövetkeznek azonközben némely nevezetesebb jegyzések ezen bizontalan foglalatú levelekből is, addig míg vagy bizonyosabbakat vehetünk, vagy pedig míg a' dolgok folyamata más ábrázatba találván hirtelen öltözni, nem leszen reájok szökésünk (???)

Triestben még a' leg ujjabb tudósítások szerint is folyt az a' beszéd, hogy Ragúzától nem messze igen mérges és véres tsatázás történt volna, a' melynek a' lett volna a' kimenetele, hogy a' Montenegrinusok és Albaniaiak Ó-Ragúzából kiverettek és elszélesztődtek, 's a' melly után a' Frantziáknak Dalmatziából segítségek érkezvén, Castel-Nuovo-hoz elő nyomúltak és ezen erősséget elfoglalták. Név szerint Generális *Grouhit* emlegetik, hogy Generális Lauristonnak és Molitornak segítséget vívén, őket kiszabadította, hanem maga, ugyan ezen alkalmatossággal elesett volna.

Egy más ugyantsak ezen vidékekről érkezett tudósítás majd mindenekben megegygyez ezen környülállásokra nézve az előbbenivel, azon kívül, hogy e' Generális Molitor felől erősíti, hogy segítségére ment volna Lauristonnak. Valóság az, hogy ezen utólsónak igen terhes állapotban kellett egy ideig lenni Ragúzában. — Akár *Grouchi* akár *Molitor* lett légyen azonközben, a' mellyik *Lauristont* kiszabadította (igy szoll a' tudósító), mind egy a' Frantziáknak, tsak a' légyen valóság, a' mit hirlelnek, hogy ezen történet után nem tsak a' támadók szélesztettek-el, hanem az Oroszok is igen kevés számmal lévén, 3 mozsaraiknak és 4 ágyuiknak hátra hagyása után magokat hajóikra vissza vonták.

Az Austriai sereg oda hagyta vólt ezen tudó:

sításnak elindulásakor a' Rozariói kikötőhelyet, azért hogy fogyatkozást szenvedett inni való viz dolgában, és az *Abbatia-di-Madonna* nevű kis sziget mellett állapodott meg.

Triestből Jul. 26-kán, A' *Marmont* osztálya már egészen által takarodott Dalmatzia felé; 10 napokig tartott ittvaló által útazása, napjában 10 és 15 száz ember menvén által! Az Olasz Vice Király is utánna fog ezen seregnék útazni; a' testőrzoí; a' kik fejer forma ruhás igen szép fiatal emberek tegnap mentek itt által, &c. &c. — Ezt a' levelet azért nem folytatjuk tovább, hogy az előbeniekkelszemtől szemben ellenkező dolgok fordulnak elő benne, e' félek t. i. hogy a' Montenegrinuskok és Oroszok Dalmátziában már Spalatróig elő nyomútlak, hogy Generális *Marmont* a' *Fiumei* kikötőhelyből a' partok mellett *Zara* felé evezvén, az Orosz hajók által meg támadtatott, és elfogattott volna, 's több effélék.

O l a s z O r s z á g.

Romából Junius 25-kén. Roma' környékeinek a' Frantzia fegyveres seregek által való elfoglalása naponként továbbtovább terjed. Ök, *Civita-Vechiában* valamint a' katonai úgy a' polgári kormányozást is által vették. Roma körül van megszállva az úgy nevezett Lengyel Légióval egyetemben a' Hannoverai Legió is. Benn Romában nintsen ugyan Franczia örző séreg, hanem szünet nélkül mennek itt által még által a' fegyveres csoportok, etc.

Nápolyból Juliús 15tkén. Különös szerentsétlenség történt itt *Nápoly* és *Portici* között tegnap éjjel. Castel-a-Marébóljöttek 12 szekerek puskaporral terheltetve, a' mellyekek közzül 6 a' többit jó-

val megelőzte vala. Ezek közül egygyiken egy hordó megrepedvén, feles puskapor kifolyt belőle, a' mellyet a' következő szekér eleibe fogatott lovak patkója által az úton lévő köből kiüttetett szikra fellobbaatván, mind a' hat szekeret, az eleikbe fogatva lévő ökrökkel lovakkal és 9 szekeres legényekkel egygyetemben a' levegőbe felvetette. A' nagy tsattanás és rengés miatt a' közelébb lévő házak össze omlottak, és 22 embert temettek omlásaik alá. A' messze lévő házak is sok kárt vallottak. A' Király a' szerentséitleneknek sorsokat megtudakoztatván, az ő hátra maradott háznépiknek pénzt osztogattatott ki és ezutánni segedelmé felől is bizonyossá tétette őket.

Gaeta alól írják, hogy *Hessen-Philippsthalnak* megsebesülése után *Anglus Generális Smith* vette által a' fő vezérséget, a' ki alkudozást akart ugyan azonnal kezdeni, hanem az ostromlók nem találván az ő kívánságának pontjait elfogadtathatóknak lenni, ismét hozzá kezdettek a' várfalának dőngetéséhez. *Julius*' 13 kán már elég nagy lévén a' törés, az ólta minden nap várják *Nápolyban* ezen kemény várnak rárohanás által lett megvettetése felől a' hírt.

Itt tehát reménségek szerént nem sokáig fognak a' *Frantzia* seregek bajlódni az ellenséggel: tsak hogy más felé ne kellene bajlódniok a' nyughatatlanokkal, a' kik még ma is iparkodnak élesztetni hol itt hol amott a' lármát. *Julius* 4 kén *Kalabriában* *Amanteához* 300 Oroszokból és *Anglusokból* álló tsoportotska, az esméretes *Fra Diabolo*, egy *Cartone* nevű Oberster, 's meg valami *Scipione la Marre* nevű tisztnek vezérlések alatt kiszályn, és *Cosenczához* előnyomúlmi iparkodván, mi-

dön Figline és Cellara nevű falukhoz érkeztek volna, a' lakosok itt magokat nagy készséggel hozzájok tsatolták: hanem ugyan, meg adták az arrát, minthogy Generális *Verdier* nagy erővel elő nyomulván, a' kisedd fegyveres sereget tsak hamar megverte, 's az elfogattatottakat azonnal agyonlövöldöztette. Tsak kevesen futhattak-el az Anglus hajókon. Az után, a' nevezett faluknak fordulván, felprédáltatta és felégettette őket. —

A' nyughatatlanság és támadás azonközben a' helyet, hogy a' kemény példaadás által letsendesített volna, még tovább terjedett. Bizonyos *Sarri József* nevű ember a' Tarsiai és Sz. Lorentzói lakosokat fellázzasztván, elő nyomult vélek Spezzanohoz, és azt kívánta, hogy ezek is fejer zászlót függeszzenek ki. Jul. 3-kán nagy gráditsra hágott vólt a' lárma: hanem a' nemzeti katonaság tsakugyan erőt vett végezetre a' nyughatatlanokon. Az efféle történetek azonközben nem kevésbé nyughatatlankodtatják a' fő város lakosait.

A' Státus hitelezőinek fizettethetések végett 10 milliót érő, olyan világi és Papi joságoknak eladat-tatások eránt tett rendelést József Király, a' mellyek a' Koronától függenek. A' többet ígérőknek adat-tatnak el kótyavetye által.

Német Birodalom.

Coburgból Julius' 27-kén. A' *Würtzburgi* tudósítások szerént azon 1500 emberekből álló Francia csoport, a' melly ott rész szerént a' városba, rész szerént a' várba szállott vala bé, és a' melynek az oda minden órán várattatott más hasonló számú sereggel egyetemben a' Szakszoniai Hercegségbe nevezetesen pedig ide *Coburgba* vólt czélozása, rendelést vett hogy meg álljon, és remén.

ség van, hogy 2 napok alatt Würtzburgot is oda fogja hagyni. Ezen örvendetes hírrel a' Választó Fejedelem érkezett ide vissza a' Rhöni vidékekről, a' hova elútazott vala.

Valamint ez a' tudósítás, úgy egyéb levelek és környülállások is mutatják, hogy a' Frantzia seregeknek hirtelen kezdődött ujj mozdúlaik előbb meg fognak szünni, hogy sem az a' plánum kinyilatkozna, a' melly szerént ujj munkáikat különben folytatni akarták volna. A' múlt posta nap-tól fogva ilyen ujjabb tudósításokat olvastunk az ő mozdúlaikról —

A' *Württembergi Ujságban* ezek jöttek - ki Julius' 25-kén a' Frantzia seregeknek oda való beszél-lásokról: A' Frantziák Julius 21-kén a' Rothenbur-gi és Mergentheimi vidékekről a' Würtzburgi Vál. Fejedelmi vidékekre benyomúlván, a' Szakszoniai határoknak fogtak. Egy Batalion az Osztályos ve-zér *Gazan* vezérlése alatt 22-ikben jött-bé ide és a' polgároknál hált-meg, 's jó reggel elment. Hel-lyébe Gen. Graindorges jött-bé 23-ikban, egy Rege-mentel tábori muzsika mellett, 's ő is a' lakosok-hoz szállította katonáit; 24-ikben külömbkülömb Regementek többire lovasok mentek itt által. Ezek Ansbach és egyéb Eavarus tartományok felé foly-tattak útjokat, etc.

Manheimből Julius 24-kén. Tegnap előtt szá-mos ágyúzó sereg ment itt által, a' mely a' Fran-koniai Kerület felé folytatja útját.

Augsburgból Julius 27-kén. Marschal *Lefevre*, kit néhány napoktól fogva vártak ide, tegnap est-ve megerkezvén, ma reggel *Monachium* felé vette útját a' Hadi Minister H. tzeg Berthier szállására. Onnan 2 napok múlva ismét vissza jön ide, mint-

hogy az ő egész serege ezen város környékein gyülekezik egy előre özsze. A' nagy tábor fő hadiszállásának is, a' mely eddig Ulmában volt, ide tétetik által némely része.

Monachiumból Augustus 1-ső napján. A' Frantzia seregeknek mozgásaik még meg nem szüntek. Julius 29-kétől fogva néhány ezer emberek útoztak Ulmán, Donauwörthön, és Dillingenen által erre felé, a' kik rész szerént a' Rénus rész szerént az Alsó Ménus mellől jöttek. Marschal *Lefevre* Julius 29-kén vissza utazott innen Augsburgba.

Frantzia Birodalom.

A' Párisi Udvari Újságban (így nevezhetjük egy időtől fogva a' Monitört), néhány olyan tikkelyek jöttek-ki, a' mellyek meglehetősen kinyilatkoztatják, mi lett légyen a' Frantzia seregek hirtelen való megindulásának, valamint szintén éppen ilyen hirtelen lett meg állapotásának is az oka.

„Rendelések tétettek vala (így szoll a' Julius 26 kán kijött Monitör) hogy a' Német Országban fekvő seregeknek Frantzia ország belső részein tartató tartalékjaik a' nagy ármadiához útnak indítottassanak, hogy a' Regementek teljes számra pótolttassanak: hanem, mihelyest az Orosz Birodalommal való békesség aláíratott, a' Császár azonnal rendelést küldött a' Hadi Ministeriumhoz, oly véggel, hogy a' seregeknek az ország' belső részeiről a' Német Birodalom felé való mozgásaik szakasztassanak félbe. —

Ugyan ezen Udvari Újság adta-ki, mint Frankfurti Julius 17-kén költ levelet, a' következő tudósítást: — „

„Mind azok a' csoportok, a' mellyekből a' Marschal Lefevre vezérlése alatt lévő tartalék sereg állott, a' mellyek t. i. a' nagy armádiának különbözőkülömb Osztályaihoz tartoztak, rendelést vettek, hogy induljanak útnak Regimentjeikhez. Maga Marschal Lefevre is elútazott Augsburg felé. Így tehát a' Darmstadti tartományokban semmiféle Frantzia sereg nem maradott, &c.

A' Birodalom' Zsurnálja nevű Párisi Ujság így ír az Orosz Birodalommal kötött békeségről: — „

„*Oubril* úr a' békeséges Alkunak aláírása után kevés órák múlva útnak indult Pétersburg felé. Mondják, hogy éjjel nappal fog utazni, és hogy tizenöt napoknál több nem telik Petersburgig való útjában. Ezen számlálás szerént egy hónap alatt vissza érkezhethet onnan a' békeséges kötésnek meg erősítettése Párisba. Elindulása előtt szállást is keresett *Oubril* úr a' jövő béli Orosz Követ' számára Párisban, és azt mondják, hogy a' *Mont-Blanc* nevű utzában a' leg szebb épületet nézte ki számára.

A' *Napoleon* születése napján, Augustus 15-kén tartandó innepi szolennitásokról ilyen előre való jelentést adott ki a' Monitör: — „

„Az Augustus 15-két megelőző estve ágyuk' dörgése által adatik hir a' következő innepnapról, és minden theatromokra ingyen botsáttatnak bé a' nézők; 16-ikben reggeli 6 órakor ismét kisütetnek az ágyuk; St. Cloudban reggeli 9 órakor *udvarlás*, az után *Mise*, és *Te Deum* éneklés, Párisban hasonlóképpen minden templomokban *Proceszszio* és *Te Deum* éneklés tartatnak. A' Thuil-

leria palotája estve megvilágosittatik és a' kertben muzsikálás, St. Clouban pedig társaságos gyűlés (Cercle) leszen ő Felségeknél. A' szökőkútak mind Párisban mind pedig St. Clouban meg-eresztetnek.

Nagy Britannia.

A' Lord *Nelson* testamentomát annak idejében olvastuk vólt. Annak még egy Tóldalékját adták ki: mostanában elébb az Anglus, az után a' Frantzia, 's az után a' Német és egyéb minden közönséges levelek. Foglalatja ennyiből áll: — „

„*Codicillus*, költ Oktober' 21-kén 1805-ben, midőn a' Frantzia és Spanyol egygyesült hajós sereget, előttem valami tíz mértföld távolságra látam állani. A' Gavallér *Hamilton William* özvegyének *Hamilton Emmának* a' Királyhoz és Hazához bizonyított szolgálatai az én tökéletes meggyőződéseim szerint igen hasznosok és nagyok vóltak, a' nélkül, hogy azokért megjutalmaztatott volna. Ő vólt az, a' ki az 1796-ik esztendőben ki tanulta a' Spanyol Királynak a' maga öttiséhez a' Nápolyi Királyhoz írott leveléből azt, hogy a' Spanyol Udvar hadat akar izenni Angliának; a' melynek előre való kitanulása szolgáltatott arra a' parantsolatra alkalmatosságot, a' mellyet Ministériumunk küldött *Admiralis Jervishez*, hogy mihelyest alkalmatosságot lát rá, a' Spanyol fegyveres házakat és hajós seregeket azonnal támadja-meg. Hogy a' parantsolat nem telyesítettett, annak Lady *Hamilton* nem vólt az oka. Továbbá másodsor, az én vezérlésem alatt lévő hajós sereg vissza nem mehetett vólna másod versben Egyiptomhoz, ha

Lady Hamilton a' Királynétól meg nem nyerte volna, hogy a' Syracusai Kormányozóhoz parantsolat mennyen az eránt, hogy, ha, az Anglus hajós sereg Szicziliának kikötőhelyeiben meg talál jelenni, annak minden féle kívántató eledelt szolgáltatasson. Mi Syrakusához kikötvén, ott minden féle eleségbéli készületet találtunk, 's azzal Egyiptom felé vettük útunkat, hogy a' Frantzia hajós sereget semmivé tegyük. Ha én ezen szolgálatoakat magam megjutalmaztathattam volna, nem folyamodnám érette hazámhoz: hanem, minthogy ezt az igen nemes tselekedeten fundáltatott adósságot le nem fizethetem, tehát *Emmát*, Lady Hamiltont, hagyom (testálom) Királyomnak és Hazámnak, hogy szolgáltatassanak módot néki az ő fő rangjához illő tisztességes életre. —

„Hasonlóképpen ajánlom hazám' jó akaratjába *Thomson - Nelson Horatziát*, az én fogadott léányomat. Azt kívánom, hogy ő a' *Nelson* nevezetee kívül semmi egyéb nevet ennekutánna ne viseljen. — „Ezek tsupán azok a' jótétemények, a' melyeket én abban a' szempillantatban kérek Királyomtól és Hazámtól, midön éppen szembe szállani készülök az ő ellenségekkel. Isten viselje gondjokat Királyomnak Hazámnak és mind azoknak, a' kik előttem ~~betsesek~~. — „Atyámfiairól nem tartom szükségesnek emlékezni, meg lévén győződve a' felől, hogy ezeknek semmi fogyatkozások nem leszzen. — „

„*Nelson és Bronte*

Ez a' toldalékja is a' Nelson Testamentomának bé van forma szerént irattatva a' Státus Aktáinak laistromos könyvibe. Hamiltonnénak kü-

lönös betsülője és barátja vólt Nelson. Mikor azok a' dolgok történtek, a' mellyekről ezen irásában emlékezik Nelson, mint Anglus követűgy vólt Nápolyban Hamilton, a' ki Angliába való hazaútazások ólta halálozott-meg. Elmaradott özvegye *Emma*, egynek tartatik a' mai időbéli leg elmésebb és minden aszszonyi tálentomokkal felruházott igazi szépek között.

Az *Amerikából* nevezetesen *Neu-Yorkból* Junius' 15-kén indúlt levelek szerént, a' vad *Dessalines* ismét irtóztató kegyetlenséget követtetett-el a' hatalma alatt lévő St. Domingó szigetén *Cap François* városában lakó Fejéreken, a' kik az ő uralkodásának kezdetében elkövettetett öldöklés alkalmazásával életben maradtak vólt. Mostanában egy lábíg mind megöldököltette őket, azt adván okúl, hogy megegygyeztek volna, hogy allattomban szökjenek-el a' szigetről.

A' *Miranda* expeditziója felől halgatás kezdett lenni. Szeretnék sokak, ha egészszen halgatásba menne, a' mely úgy eshetik meg leg bizonyosabban, ha az Európai közönséges békesség' munkája, a' mellyen a' leg nagyobb Hatalmasságok fáradozni láttatnak, füstbe nem megyen.

Londonból Jul. 16-kán. Sziczilia szigetén olyan Hirdetés intéztetett a' Meszszinai fő hadi szállásról *Ferdinánd Király'* nevében az Anglus sereghez, hogy ő Felsége Szicziliának mind azokat a' napkeleti partjait, a' mellyek a' Nápolyi partokkal által ellenben feküsznek, az Anglus Generálmajor *Stuart* vezérlése alá bízta légyen; a' ki is már most erőss örző seregekkel rakta-meg *Syracusa*, *Melaz-*

zo, Augusta, és Meszszina városaikat, 's többeket. Alatta vezérkedik Swéd születésű Generálmajor *Rosenheim*, a' kire különösön a' Ferdinánd Király regularis és földnépi Regementjei vannak bízattatva.

A' mi itthon Angliában fekvő Regementjeink között sokaknak rosszúl van dolgok; veszedelmes ragadó hideg uralkodik benne. A' 14-ik számú Regement, a' melynek hajóra ülni és Sziczilia felé elevezni kellett volna, el nem indulhat, minthogy fele része betegen fekszik. A' szemfájás is igen elhatalmazott katonáink között; semmi féle orvosi szer nem akar használni ellene; az 52-ik Regementnek 2 ik Batalionnyában már sok vak katonák találtatnak. — Napnyugoti Indiai szigeteinken ellenben egészen megszűnt a' sárga hideg; elég számos őrző seregeink vannak ezen szigetekken.

Londonból Julius 17-kén. Orvosaink egy nevezetes találmánynak megvizsgálásában foglalatostkodnak egy idő ólta, a' melynek kimenetele ha az ő reménségeket meg nem találja tsalni, nevezetes lehet az Orvosi Historiában. Tavaly történt a' *Senegal* vize mellett Afrikában, hogy egy Szeretsen egy elefántra, hogy a' fogait elvehesse, mégmérgeztett nyilveszszejével rá lött. A' sebes vad azombán sietve a' víznek fogott, a' melynek partjához érkeztvén a' porondot nagy igyekezettel nyalni kezdette, a' mely után a' helyett, hogy a' mint a' Szeretsen várta, a' mérges seb miatt elgyengült és elesett volna, onnan egész tsendességgel elballagott. A' Szeretsent figyelmetessé tóvén a' történetnek szemlélése, megvizsgálta a' parton azt a' helyet, a' hol

az elefánt a' porondot nyalta, és valami timsónak neméhez hasonlító tsípös sót talált ott. Ez az, a' minek mesterséges bontogatásán és megvizsgálásán oly igen rajta vannak Orvosaink, és a' melyben egy méreg ellen való közönséges orvoságnak feltalálását reméllik.

Minister *Foks* gyógyulni kezdett; már sétálni is kiment, a' melynek igen örvendenek azok, a' kik a' tengeri hadakozásnak megszűnését látni szeretnék.

Utolsó Jegyzések.

A' feljebb előhozott Párisi kékesseges tudósításoknak ilyen rövid kezdőbeszédet bocsátott eleibe egy közönséges író: — Mi örökké így szoktunk szollani: *Az idő viselős: nem soká nevezetes történeteket fog szülni.* — Ha történik osztán, hogy idétlent szül, ekkór ezt szektuk gondólni; *Ezt is megértük, valyon mi fog már következni?* — A' jövő hadakozásokkal vala viselős; köszönet, hogy idő előtt szült (megvetett). Most megtsupa békeséges történetekkel kezdett lebetegülni, &c.

Würtzburgból Julius 29-kén. A' Frantzia seregek, a' mellyek ide beszallottak vala, már ismét mind eltakarodtak innét. Útjokat rész szerént *Thüringa* rész szerént *Ansbach* felé vették.

Maylandból Jul. 26-kán. A' Vice-Király e. h. 18-kán útra indúlt innen Dalmatzia felé. — A' Párisi Zsidó nemzeti gyűlésre az Olasz Királyi Birodalomból is követtek küldettettek.

Nem Oktoberben hanem September utolsó 15 napjaiban fognak Párisban a' Monitör hirdetése szerént tartatni Párisban a' győzedelmi nagy inneplések. —

Tudományt tárgyázó Jelentés.

Erdélyben a' Nagy Enyedi Reform. Collegiumnak egyik érdeemes tanítója, nevezetesen a' természeti Historiának rendes és közönséges oktatója, Títt. Benkő Ferentz úr maga Mineralogica, és más Ritkaságok gyűjteményét, mellyben az Asványok száma különösen 2252 darabokra, az egészszenk pedig 3426 darabokra, megyen, kivánnya eladóvá tenni: A' kinek ezen szép és igen hasznos gyűjteménynek meg szerzésére szándéka volna, magát akár a' Magyar Kurir iróinál, akár a' fent tisztelt Profeszszor Úrnál jelentheti, és ha kinek a' meg vételre tellyés szándéka leénd, annak Catalogúsát is meg kaphatja.

Tudósítás.

Tek. N. Csongrád Vármegyében helyhez tetett Mélt. Nagy Károlyi Gróf Károlyi Familia Csongrádi Uradalmabéli Sámsonyi Pusztáján lévő Selymes Juh nyájból 60 darab tavalyi, fajzatra alkalmas Selymes Kosok, jövő Sz. Mihály havának Septembernek 9 ik napján dél előtt a' Sámsonyi Juh Majorban Licitatió szerént a' többet ígérőknek el fognak adattatni, melly a' Tisztelt Uradalmi Inspektoratus részéről a' Érdeemes Közönséggel a' végett közöltetik: hogy, ha kinek netulán maga Juh nyája Nemesítésére selymes kosokra szüksége volna, a' jövő Sz. Mihály havának 9-ikén Sámsonyban tartandó Licitatióra meg jelenvén, a' többet ígérés által célját érhesse.